

Olsztyn, 14.03.2025 r.

Zn. spr.: ZS.6004.20.2022

Podsumowanie

zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko.

(Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227)

A) Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Olsztyn

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- ustawie z dnia 17 maja 1989 r. „Prawo geodezyjne i kartograficzne”;
- ustawie z dnia 31 grudnia 1996 r. o ochronie znaków granicznych;
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko;
- ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną, gatunków wymagających ustalenia stref ochrony oraz gatunków objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów;
- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej;
- instrukcji urządzania lasu z 2011 r.,
- zasadach hodowli lasu z 2011 r.,
- instrukcji ochrony lasu z 2011 r.,
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 2019 r.,
- wytycznymi KZP i NTG.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:

- optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
- dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);

b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;

c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;

b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;

c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;

d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;

e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:

➤ określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,

➤ określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,

➤ określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.

f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urzędniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

➤ podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);

➤ przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;

➤ przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;

Dane powyższe zostały określone w oparciu o wyniki wykonanych prac glebowo-siedliskowych.

- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP;
- ustaleń NTG.

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację czterech ustawowych celów gospodarki leśnej.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych. W planie uwzględniono również postanowienia zatwierdzonych PZO.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja *Planu* zawiera wszelkie aspekty mające wpływ na gospodarkę leśną i możliwe do zastosowania rozwiązania. Jest wypadkową, najbardziej uwzględniającą realia, spośród rozwiązań alternatywnych.

B) Uzasadnienie zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku

i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Prace nad sporządzeniem Planu przebiegały w sposób następujący:

3.10.2022 r. - została podana do publicznej wiadomości (na stronach internetowych BIP RDLP w Olsztynie) informacja o: przystąpieniu do opracowania projektu planu urządzenia, możliwościach zapoznania się z założeniami do planu oraz sposobie i miejscu składania uwag i wniosków.

22.11.2022 r. - odbyła się Komisja Założeń Planu. W jej wyniku zostały ustalone założenia do prac przygotowawczych do planu oraz dokonano wstępnej specyfikacji warunków zamówienia.

Protokół z ustaleniami KZP został udostępniony na stronach RDLP w Olsztynie oraz w BIP.

03.01.2023 r. - do właściwych organów został wystosowany wniosek o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

- RDOŚ w Olsztynie **dokonał uzgodnienia** – pismo nr WOPN.611.13.2023.KP z dnia 10.01.2023 r.
- PWIS w Olsztynie **stwierdził, że działania zaplanowane w planie urządzenia lasu nie zaliczają się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** w związku z powyższym organ nie znajduje podstawy prawnej do wydania stanowiska w przedmiotowej sprawie – pismo nr ZNS.9022.2.2.2023.AZ z dnia 25.01.2023 r.

Powyższe uzgodnienia zostały opublikowane na stronach BIP RDLP w Olsztynie.

Po KZP oraz uszczegółowieniu prognozy przez właściwe organy przystąpiono do procedury wyłonienia wykonawcy, w ramach postępowania o zamówienie publiczne.

12.06.2023 r. - została zawarta umowa nr ZS.271.1.2023 dotycząca opracowania projektu planu urządzenia lasu. Fakt zawarcia umowy został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

4.10.2023 r. Decyzją nr 60/2023 Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie powołał Zespół Lokalnej Współpracy w Nadleśnictwie Olsztyn w którego skład weszło 13 przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych, zainteresowanych tematyką sporządzenia planów urządzenia lasu oraz lasów o szczególnych funkcjach społecznych.

25.10.2024 r. - odbyła się Narada Techniczno-Gospodarcza; przedstawiane w czasie obrad głosy uczestników rozpatrywane były na bieżąco podczas narady. Protokół z obrad został upubliczniony i na stronach RDLP.

20.11.2024 r. - została przekazana dokumentacja do PWIS w Olsztynie a także wniosek o wydanie opinii w sprawie projektu planu urządzenia lasu. PWIS w Olsztynie **stwierdził, że przedstawiony plan urządzenia lasu nie wyznacza ram dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko**– pismo ZNS.9022.6.88.2024.AZ z dnia 13.12.2024 r.

20.11.2024 r. - została przekazana dokumentacja do RDOŚ w Olsztynie oraz wniosek o wydanie opinii w sprawie projektu planu urządzenia lasu. RDOŚ w Olsztynie stwierdził, że „Po dokonaniu szczegółowej analizy przedłożonego projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Olsztyn na lata 2025-2034 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zdaniem tut. organu **część zaplanowanych prac gospodarczych w obrębie siedlisk gatunków chronionych wskazanych w pkt 1, 2 i 4 niniejszej opinii może doprowadzić do negatywnego oddziaływania gospodarki leśnej na ich populacje.** W związku z powyższym konieczne jest powtórne przeanalizowanie zaplanowanych prac gospodarczych na stwierdzone siedliska i gatunki chronione z uwzględnieniem uwag zawartych w niniejszej opinii.”

- pismo nr WOPN.611.44.2024.KP z dnia 5.12.2024 r.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych za sprawą opinii RDOŚ z dnia 5 grudnia 2024 r. powtórnie przeanalizował zaprojektowane zadania gospodarcze w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Olsztyn pod kątem zgłoszonych uwag, czego wyrazem jest załącznik do niniejszego podsumowania. W załączniku nr 1 zawarto wyjaśnienia i komentarze do uwag RDOŚ, jednocześnie wskazano elementy, które zostały zaimplementowane do dokumentacji urzędniowej.

21.11.2024 r. - w lokalnej prasie i na stronach RDLP podano komunikat o wyłożeniu projektu planu urządzenia, projektu Programu Ochrony Przyrody oraz prognozy oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Olsztyn do wglądu. W terminie 30 dni od daty pojawienia się ogłoszenia nie wpłynęły żadne wnioski lub uwagi dotyczące projektu PUL.

Należy także nadmienić, że na stronie internetowej RDLP w Olsztynie zamieszczono informację dotyczącą procedury składania uwag i wniosków, jakie można było składać podczas tworzenia planu urządzenia lasu.

Należy zaznaczyć, że z uwagi na położenie Nadleśnictwa Olsztyn, przy dużym mieście wojewódzkim, odbyło się szereg cyklicznych spotkań z lokalną społecznością mających na celu wypracowanie lokalizacji lasów o szczególnych funkcjach społecznych. Spotkania te miały miejsce w dniach: 21.02.2023, 21.03.2023, 5.04.2023, 22.06.2024, 26.09.2023, 14.11.2023, 18.01.2024, 13.02.2024, 12.03.2024, 9.04.2024, 15.10.2024, 29.10.2024, 26.11.2024, 17.12.2024 (łącznie 10 spotkań) i dotyczyły głównie informacji dotyczących zasad i instrukcji sporządzania planu urządzenia lasu w tym także planu cięć na najbliższe 10 lecie oraz uwarunkowań prawnych, społecznych i ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej, również w kontekście lasów o zwiększonej funkcji społecznej (wynikającej z Zarządzenia DGLP nr 58/2022 r.).

Podczas prac nad sporządzeniem planu urządzenia lasu wypłynął jeden wniosek, którego nadawcą był Tartak Napiwoda i dotyczył:

- maksymalizacji etatu cięć w użytkowaniu rębnym zgodnie z zasadami trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej;
- zahamowania dalszego wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów oraz wzrostu zapasu na pniu, w celu utrzymania potencjału przyswajania dwutlenku węgla;
- agregacji biogrup, tak aby były jak największe i nie mniejsze niż 0,2 ha;
- dążenia do wyrównania rozkładu poszczególnych klas wieku, który obecnie jest nierównomierny;

- kontynuacji programu zwiększającego retencję wody np. poprzez zasypanie rowów melioracyjnych i budowę/podwyższenie trwałych piętrzeń na ciekach wodnych;
- ochrony wszystkich siedlisk na terenach podmokłych;
- pozyskiwania drewna cały rok.

Odpowiedzi na powyższy wniosek udzielił pisemnie Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

Dyrektor RDLP w Olsztynie, zgodnie z §125 pkt.7 Instrukcji Urządzania Lasu, postanowił nie zwoływać posiedzenia Komisji Projektu Planu.

C) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko – wszystkie przyjęte rozwiązania powodują, iż plan urządzenia lasu nie wykazuje negatywnego wpływu na środowisko, co potwierdza wykonana prognoza.

D) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu

skutków realizacji Planu – Przyjęto następujący zakres monitoringu metod i częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1. lit. c ustawy:

Corocznie:

1. Monitoring wykonuje Nadleśnictwo poprzez kontrolę terenową znanych i nowo odnalezionych stanowisk gatunków. Obligatoryjnie, monitoring przeprowadza się w tych wydzieleniach, w których wykonane były zabiegi gospodarcze. Pozostałe stanowiska w wydzieleniach nieobjętych zabiegami monitoruje się fakultatywnie.

Na koniec obowiązywania planu urządzenia lasu:

1. Analiza zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów w siedliskach przyrodniczych z załącznika nr 1 Dyrektywy Siedliskowej, zlokalizowanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Należy także zwrócić uwagę na udział gatunków obcych geograficznie,
2. Przeprowadzenie analizy wykonania projektu Planu i jego wpływu na stan środowiska przyrodniczego gruntów administrowanych przez Nadleśnictwo w tym zachowanie siedlisk odpowiednich dla gatunków roślin i zwierząt występujących na omawianym terenie oraz wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.

3. Wykonanie zestawienia (i porównania zmian) bogactwa gatunków chronionych (mierzonego liczbą stanowisk) z uwzględnieniem wyników monitoringu prowadzonego przez nadleśnictwo.

Monitoring skutków realizacji planu urządzenia lasu zaleca się prowadzić w ramach kontroli Nadleśnictwa oraz służb RDLP, a także z wykorzystaniem wyników kontroli problemowych z zakresu ochrony przyrody. Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowi część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu są wyniki z analizy gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli kompleksowych lub problemowych z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania Planu, w tym dane z aktualizowanego Programu ochrony przyrody.

Informowanie o wynikach monitoringu odbywa się poprzez zamieszczenie protokołów z NTG na stronie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

E) Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko - nie prowadzono

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

Reasumując:

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Olsztyn został wykonany zgodnie z przepisami prawnymi oraz zasadami zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przyjęte rozwiązania godzą potrzeby gospodarcze, ochrony środowiska i społeczne. Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra Środowiska.

Z poważaniem,
Wojciech Matuszak
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej
/podpisano elektronicznie/

W załączeniu :

1. odpowiedź na opinię RDOŚ z dnia 5.12.2024 r (znak sprawy WOPN.611.44.2024.KP)